

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000230

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойсак Ірина Михайлівна

2. Iryna M. Boysak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-5279-3412

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 31-03-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11853

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.29, 76.29.34, 76.29.47, 76.29.50

Тема дисертації:

1. Стан гепатобіліарної системи та механізми формування змін у дітей з ГРВІ, шляхи корекції
2. The state of the hepatobiliary system and mechanisms of formation of changes in children with ARVI, ways of correction

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена глибокому вивченню механізмів формування цих змін у дітей молодшого шкільного віку та науковому обґрунтуванню ефективності розробленої автором оптимізованої терапії. Метою дослідження стало підвищення якості лікувального процесу шляхом корекції метаболічних порушень за допомогою вдосконаленого клініко-діагностичного алгоритму. Об'єктом дослідження виступив процес розвитку функціональних розладів травного тракту при вірусній інтоксикації, а предметом — динаміка клінічних, лабораторних та інструментальних показників у ході терапії. Наукове дослідження базувалося на обстеженні 115 дітей віком від 6 до 8 років (середній вік $6,31 \pm 0,47$ року) з верифікованим діагнозом ГРВІ. Найчисленнішу групу за збудником склали пацієнти з аденовірусом (26%), також ідентифіковано парагрип (22%), риновірус (16%), грип А (10%), грип В та RSV (по 8%), коронавірус (4%) та стрептококову інфекцію (6%).

Пацієнти були розподілені на дві групи: 1-ша група (n=60) отримувала оптимізоване лікування з додаванням вітамінно-мінерального комплексу (вітамін D3, цинк, аскорбінова кислота) та метіоніну, 2-га група (n=55) – стандартну терапію згідно з протоколами МОЗ України. Контрольну групу склали 26 здорових дітей. Аналіз клінічної картини показав, що крім респіраторних симптомів (нежить, біль у горлі, кашель), у дітей часто спостерігалися нудота (n=37), біль у животі (n=25), діарея та блювота. Об'єктивно фіксувалися обкладеність язика (82,8%) та гіперемія зіва. Застосування оптимізованої терапії протягом 30 днів дозволило скоротити тривалість захворювання на 1,9 дня, а період реконвалесценції – на 9,0 днів. Важливою частиною діагностики стало УЗД, яке виявило збільшення розмірів печінки та підшлункової залози у гострому періоді, а також функціональні розлади жовчного міхура у 70,0% дітей, серед яких домінував гіпомоторний тип (60,0%). Лабораторно встановлено дефіцит цинку та вітаміну D3 на старті, які достовірно зросли під впливом розробленої корекції. Також зафіксовано нормалізацію рівнів білірубіну, СРБ та покращення амінокислотного профілю, зокрема рівнів метіоніну та тирозину. Наукова новизна результатів полягає в уточненні характеру динаміки симптомів гепатобіліарної системи при ГРВІ та встановленні закономірностей змін ферментативної й гормональної ланок травлення (амілаза, ліпаза, гастрин). Вперше розроблено математичні моделі на основі багатофакторного регресійного аналізу для прогнозування рівнів вітаміну D3, гастрину та жовчних кислот. Практичне значення полягає у впровадженні УЗД жовчного міхура та вітамінно-мінеральної корекції до алгоритму ведення хворих, а також у використанні розрахунків ризику розвитку ускладнень (наприклад, зростання ризику лейкоцитозу при нудоті у 3,11 раза) для персоналізації лікування.

2. The dissertation is devoted to the study of the state of the hepatobiliary system and the formation of functional changes in children with ARVI, as well as the evaluation of the effectiveness of the developed optimized therapy. A clinical and laboratory examination was carried out in 115 children aged 6 to 8 years (average age 6.31 ± 0.47 years). The microbiological spectrum was dominated by Adenovirus (26%), Parainfluenza (22%), and Rhinovirus (16%). Patients were divided into two groups: the 1st group (n=60) received optimized treatment including a vitamin-mineral complex (Vitamin D3, Zinc, Ascorbic acid) and Methionine, while the 2nd group (n=55) followed standardized protocols. The control group consisted of 26 healthy children. The results showed that gastrointestinal symptoms such as nausea (n=37), abdominal pain (n=25), and diarrhea frequently accompanied respiratory signs. Objective findings included tongue tightness (82.8%) and pale skin. Optimized therapy significantly accelerated recovery (by 1.9 days) and the convalescence period (by 9.0 days). Ultrasound examination revealed that gallbladder functional disorders were present in 70.0% of children, with the hypomotor type being the most common (60.0%). Laboratory monitoring confirmed a significant increase in Zinc and Vitamin D3 levels, and normalization of bilirubin and total protein in the optimized therapy group. The scientific novelty includes the clarification of the dynamic clinical analysis of hepatobiliary dysfunction during ARVI and the establishment of changes in the enzymatic and hormonal links (Amylase, Lipase, Gastrin). Mathematical models were developed to predict the dynamics of Vitamin D3, Cholecystokinin, and Bile acids. The practical significance lies in the recommendation of Gallbladder ultrasound and the use of the developed optimized therapy for one month to prevent functional disorders. Key words: acute respiratory viral infections, course, clinical and laboratory examination, vitamin and mineral homeostasis, components of the enzymatic and hormonal link of the digestive tract functional state, amino acid spectrum, ultrasound examination, children.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0117U007148 0122U200611

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Horlenko OM, Pikina IYu, Prylypko LB, Kossey GB, Pushkarenko OA, Boisak IM, Pushkash II. Dynamic indicators of the antioxidant system in children with acute respiratory pathology depending on the therapy scheme. Wiadomości Lekarskie. 2024;77(10):1928-37.
- 2. Horlenko OM, Pikina IYu, Pushkarenko OA, Korchynska OO, Boysak IM, Pushkash II, Beley HM. Cytomorphological characteristics of the nasopharyngeal mucosa in children with acute respiratory infections. Wiadomości Lekarskie. 2025;78(4):853-859.
- 3. Бойсак ІМ. Стан гепатобіліарної системи та механізми формування змін у дітей із ГРВІ, шляхи корекції. Проблеми клінічної педіатрії. 2025;2(68):101-108.
- 4. Горленко ОМ, Бойсак ІМ. Стан складових ферментативної та гормональної ланок гомеостазу гепатобіліарної системи у дітей при ГРВІ. Проблеми клінічної педіатрії. 2025;3(69):43-51.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U007148 0122U200611

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горленко Олеся Михайлівна
2. Olesia M. Horlenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2210-5503

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колоскова Олена Костянтинівна

2. Olena K. Koloskova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8878-7041

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дудник Вероніка Михайлівна

2. Veronika M. Dudnyk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2164-8204

Додаткова інформація: ;<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56755307600>

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Росток-Резнікова Мар'яна Василівна

2. Mariana V. Rostoka-Reznikova

Кваліфікація: к.мед.н., доцент, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0443-9454

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білак Володимир Михайлович

2. Volodymyr M. Bilak

Кваліфікація: к.мед.н., доцент, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2045-8460

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сірчак Єлизавета Степанівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сірчак Єлизавета Степанівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна